

Авіаційно-хімічна обробка: дії суб'єкта господарювання

При використанні авіації під час застосування пестицидів та агрохімікатів суб'єкти господарювання повинні дотримуватись вимог, викладених у ДСП 8.8.1.2.001-98 «Державні санітарні правила транспортування, зберігання та застосування пестицидів у народному господарстві» та ДСП 382-96 «Державні санітарні правила авіаційного застосування пестицидів і агрохімікатів у народному господарстві України». Лише за умови виконання вимог діючого санітарного законодавства можливе використання авіаційного застосування пестицидів!

Увага! Авіаобробка пестицидами допускається лише у випадках неможливості застосування наземної техніки.

Для виконання робіт з пестицидами та агрохімікатами при застосуванні авіації суб'єкту господарювання необхідно:

I. Погодити з Головним управлінням Держпродспоживслужби в Кіровоградській області фітосанітарне та екологічне обґрунтування необхідності авіаційного застосування пестицидів (пункт 5.1 ДСП 382-96).

II. Проекти авіаційно-хімічних робіт (карти-схеми) погоджуються установами Держпродспоживслужби і Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів не пізніше, ніж за 10 діб до початку робіт по застосуванню пестицидів та агрохімікатів.

Для погодження авіаційного застосування пестицидів та агрохімікатів до Головного управління Держпродспоживслужби надати документи згідно переліку, що додається. Всі копії документів повинні бути завірені згідно вимог чинного законодавства:

1. Заява на ім'я керівника Головного управління Держпродспоживслужби в Кіровоградській області на погодження авіаційного застосування пестицидів та агрохімікатів.
2. Договір з підприємством на проведення авіахімробіт.
3. Документ, що підтверджує реєстрацію повітряного судна в державному реєстрі - виписка з державного реєстру повітряних суден цивільної авіації України з вказаним повітряним судном, що планується для виконання авіаційних робіт по застосуванню пестицидів, сертифікат на право виконання авіаційно-хімічних робіт (п.6.2.2 ДСП 8.8.1.2.001-98).
4. Санітарний паспорт або Дозвіл на право експлуатації постійного або тимчасового аеродрому (вертодрому) сільгоспавіації для виконання робочих польотів при авіаційному застосуванні пестицидів (п.2.6 ДСП 382-96, п.6.2.8 ДСП 8.8.1.2.001-98).
5. Документи, що підтверджують державну реєстрацію пестициду чи агрохімікату в «Переліку препаратів, дозволених до авіаційного застосування в Україні» (п 6.2.3 ДСП 8.8.1.2.001-98) та підтверджують можливість їх використання для авіахімробіт.
6. Список осіб, допущених до роботи з пестицидами і агрохімікатами та відомості про їх забезпечення засобами індивідуального захисту (ЗІЗ).

7. Допуск (посвідчення) на право здійснення робіт із застосування пестицидів та агрохімікатів. Допуск затверджується керівником підприємства (п 3.1. ДСП 382-96).
8. Посвідчення про проходження спеціальної підготовки з питань безпечного проведення робіт з пестицидами та агрохімікатами.
9. Медична книжка особи, яка працює з пестицидами.
10. Топографічна карта – схема розташування земельних ділянок (М 1:2000) на кожне поле, що планується до обробітку із застосуванням авіації, з визначеними відстанями до: місць постійного перебування медоносних пасік; рибогосподарських водойм; відкритих джерел водопостачання; місць випасу домашніх тварин; населених пунктів; ферм, а також посівів сільськогосподарських культур, які вживаються в їжу без термічної обробки, садів, виноградників тощо (п.6.2.11 ДСП 8.8.1.2.001-98). Карти-схеми додатково погоджуються установами Держпродспоживслужби і Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів (див. пункт II).
11. Договір на утилізацію тари від пестицидів та агрохімікатів з підприємством, яке має ліцензію на даний вид роботи.

Після опрацювання наданих матеріалів Головним управлінням Держпродспоживслужби в області, за умови дотримання вимог санітарного законодавства, видається погодження на авіаційне застосування пестицидів.

Для авіаобробок, в першу чергу, повинні використовуватися постійні аеродроми, які мають санітарний паспорт. При їх відсутності у замовника може бути дозволено використання тимчасових, які повинні мати дозвіл на право експлуатації тимчасового аеродрому. **Погоджуються ці документи (санітарний паспорт або дозвіл) кожен рік установами Держпродспоживслужби та Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів.**

Повітряні судна (літаки, вертольоти) для виконання авіаційних робіт по застосуванню пестицидів при проведенні агрохімічних заходів за сільськогосподарськими і лісовими культурами повинні бути зареєстровані в державному реєстрі повітряних суден цивільної авіації України та мати сертифікат на право виконання авіаційно-хімічних робіт.

Авіаційним методом можуть бути застосовані тільки ті пестициди і агрохімікати, що пройшли державну реєстрацію і включені в "Перелік препаратів, дозволених до авіаційного застосування в Україні" (погоджується Міністерством охорони здоров'я, Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів і затверджується Укрдержхімкомісією).

Авіаційний персонал і працівники замовника, які виконують авіаційно-хімічні роботи, повинні проходити медичний огляд, навчання та мати допуск (посвідчення) на право роботи з пестицидами та агрохімікатами, підписаний керівником підприємства. При виконанні робіт всі працівники повинні мати при собі медичну книжку, допуск, наряд на виконання певних робіт з пестицидами та агрохімікатами.

Замовник робіт повинен:

За три доби до початку проведення авіаційних обробок здійснити запобіжні заходи згідно з вимогами ДСП 382-966:

- поінформувати населення даної місцевості через засоби масової інформації (радіо, пресу, телебаченню, тощо):
 - про місце та терміни проведення обробок пестицидами і агрохімікатами;
 - про заборону ближче 1 км від місця обробок здійснювати сільськогосподарські та інші роботи, випасати тварин;

- про необхідність вивезення пасік до іншого місця медозбору на відстань понад 5 км від місць проведення авіаційних обробок сільськогосподарських культур пестицидами на період до 5 днів;
- встановити спеціальні попереджувальні знаки безпеки з вказівкою кінцевого строку очікування на відстані 300 м від оброблюваних ділянок, а також на дорогах, що проходять через ці ділянки та на дорогах, які ведуть до сільгоспаеродрому або вертодрому.

Після проведення всіх заходів повідомити установи Держпродспоживслужби та Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів щодо оповіщення населення (пасічників), встановлення попереджувальних знаків безпеки, термінів проведення авіахімробіт (п.5.2, п.5.3 ДСП 382-96).

При застосуванні пестицидів за допомогою авіації необхідно суворо витримувати визначені ДСП 382-96 санітарно-захисні зони від ділянок авіахімічних обробок до інших об'єктів (населених пунктів, тваринницьких і птахоферм, джерел водопостачання, тощо):

- 5 км від місця постійного перебування медоносних пасік;
- 2 км від рибогосподарських водоймів, відкритих джерел водопостачання, місць випасання домашніх тварин, об'єктів природно-заповідного фонду, ділянок під посіви культур, що йдуть у їжу без теплової обробки (цибуля на перо, петрушка, селера, щавель, горох, кріп, томати, огірки, плодово-ягідні дерева та ін.);
- 1 км від населених пунктів, тваринницьких і птахоферм, а також посівів с/г культур, які використовуються в їжу без термічної обробки, садів, виноградників і місць проведення інших с/г робіт.

У разі неможливого виконання цих умов авіаобробка не допускається.

Перед початком виконання авіаційно-хімічних робіт їх організатор проводить інструктаж на робочих місцях з усіма працівниками щодо заходів безпеки під час роботи з пестицидами і агрохімікатами, запобігання забрудненню навколишнього природного середовища, а також надання першої допомоги у разі негативних явищ (отруєння, аварії, тощо).

Застосування пестицидів авіаційним методом в сільському господарстві повинно здійснюватися в ранкові та вечірні години дня, при швидкості руху повітря, що не

перевищує - 3 м/с (дрібнокрапельне обприскування) і 4 м/с (крупнокрапельне обприскування), температурі повітря не вище +22⁰С, робоча висота над об'єктом обробки повинна бути не менше 3 м.

Всі роботи по приготуванню робочих розчинів пестицидів та завантаженню їх в баки обприскувача повітряного судна повинні проводитися з максимальним використанням засобів механізації та герметизації.

Застосування пестицидів авіаційним методом не повинно супроводжуватися забрудненням ними повітря населених пунктів, води джерел питного водопостачання та культурно-побутового призначення. Забороняються авіаобробки шляхом опилування душовими формами препаратів.

При виконанні робочих польотів **командиру повітряного судна забороняється** виконувати польоти з завантаженими баками над населеними пунктами і водними об'єктами, обприскування сільськогосподарських та інших угідь, на яких знаходяться люди або домашні тварини.

Відповідальність за дотримання вимог санітарних правил і норм при авіаційному застосуванні пестицидів покладається на замовника виконання авіаційних робіт та власника повітряних суден сільгоспавіації.

Перелік документів, необхідних для отримання дозволу на проведення авіахімробіт:

1. Заява на ім'я керівника Головного управління Держпродспоживслужби в Кіровоградській області, на погодження авіаційного застосування пестицидів та агрохімікатів.
2. Договір з підприємством на проведення авіахімробіт.
3. Документ, що підтверджує реєстрацію повітряного судна в державному реєстр - виписка з державного реєстру повітряних суден цивільної авіації України з вказаним повітряним судном, що планується для виконання авіаційних робіт по застосуванню пестицидів, сертифікат на право виконання авіаційно-хімічних робіт (п.6.2.2. ДСП 382-96).
4. Санітарний паспорт або Дозвіл на право експлуатації тимчасового аеродрому (вертодрому) на право експлуатації постійного або тимчасового аеродрому (вертодрому) сільгоспавіації для виконання робочих польотів при авіаційному застосуванні пестицидів (п.2.6 ДСП 382-96, п.6.2.8 ДСП 8.8.1.2.001-98)
5. Документи, що підтверджують державну реєстрацію пестициду чи агрохімікату в «Переліку препаратів, дозволених до авіаційного застосування в Україні» (п.6.2.3 ДСП 8.8.1.2.001-98) та підтверджують можливість їх використання для авіахімробіт.
6. Список осіб, допущених до роботи з пестицидами і агрохімікатами та відомості про їх забезпечення засобами індивідуального захисту (ЗІЗ).
7. Допуск (посвідчення) на право здійснення робіт із застосування пестицидів та агрохімікатів. Допуск затверджується керівником підприємства (п 3.1. ДСП 382-96).
8. Посвідчення про проходження спеціальної підготовки з питань безпечного проведення робіт з пестицидами та агрохімікатами.
9. Медична книжка особи, яка працює з пестицидами.

11. Топографічна карта – схема розташування земельних ділянок (М 1:2000) на кожне поле, що планується до обробітку із застосуванням авіації, з визначеними відстанями до: місць постійного перебування медоносних пасік; рибогосподарських водойм; відкритих джерел водопостачання; місць випасу домашніх тварин; населених пунктів; ферм, а також посівів сільськогосподарських культур, які вживаються в їжу без термічної обробки, садів, виноградників тощо (п.6.2.11 ДСП 8.8.1.2.001-98). Карти-схеми додатково погоджуються установами Держпродспоживслужби і Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів (див. пункт II).

12. Договір на утилізацію тари від пестицидів та агрохімікатів з підприємством, яке має ліцензію на даний вид роботи.

Документи, що надаються, повинні бути завірені згідно чинного законодавства.

**Перелік документів, необхідних для отримання дозволу
на право експлуатації тимчасового аеродрому (вертодрому):**

1. Заява на ім'я начальника Головного управління Держпродспоживслужби в Кіровоградській області на погодження експлуатації тимчасового аеродрому (вертодрому).
2. Топографічна карта розташування земельних ділянок з зазначенням місцезнаходження тимчасового аеродрому (вертодрому) (М 1:2000).
3. Схема розміщення обладнання на тимчасовому аеродромі (вертодрому)
4. Документи, що підтверджують державну реєстрацію пестициду чи агрохімікату, та підтверджують можливість їх використання для авіахімробіт.
5. Список осіб, допущених до роботи з пестицидами і агрохімікатами та відомості про їх забезпечення засобами індивідуального захисту (ЗІЗ).
6. Допуск (посвідчення) на право здійснення робіт із застосування пестицидів та агрохімікатів. Допуск затверджується керівником підприємства (п 3.1. ДСП 382-96).
7. Посвідчення про проходження спеціальної підготовки з питань безпечного проведення робіт з пестицидами та агрохімікатами.
8. Медична книжка особи, яка працює з пестицидами.
9. Дані щодо наявності аптечки першої долікарської допомоги.
10. Довідка щодо водо забезпечення водою питною та для санітарно-побутових потреб.
11. Договір на утилізацію тари від пестицидів та агрохімікатів з підприємством, яке має ліцензію на даний вид роботи.

Документи, що надаються, повинні бути завірені згідно чинного законодавства.